

خرافات چگونه بالای زندگی زنان افغان فرمانروایی می کند

Author: Mina Habib

کارشناسان می گویند که باورهای سنتی می توانند نوع دیگری از خشونت جنسیتی را شکل دهند.

نادیه، خانم 26 ساله از ولایت پروان می گوید که او بخاطر جرمی که هرگز آنرا انجام نداده مجازات می شود.

وی گفت: " پنج سال قبل گاو خسرم گوساله پی به دنیا آورد، ولی متأسفانه آن گوساله در گذشت. از آن به بعد خسرانم با اتهام اینکه من قدم نیک نداشته ام به لت و کوبم شروع کردند. آنها فکر می کردند که حضور من در آن خانه باعث مرگ گوساله شده است. آنها می گفتند که ورود تو به خانه ای ما قدم نیک نداشت و بدبختی آورد. اگر تو در این خانه بمانی ممکن است اعضای خانواده نیز از قدم بدت بمیرند"

نادیه در حالیکه اشک هایش را با گوشه ای چادرش پاک می کرد ادامه داد: " آنها به حدی زندگی را برایم دشوار ساختند که احساس کردم دیگر نمی توانم تاب بیاورم، ولی با آن هم تلاش می کردم تحمل کنم، تا آن که یک روز به راحتی از خانه بیرونم کردند."

نادیه را زمانیکه فقط 9 ماه از عروسی اش می گذشت وادار کردند تا به خانه پدرش برگردد و پنج سال اخیر را در همانجا سپری کند.

وی افزود: " شوهرم با آنکه من را به گونه رسمی طلاق نداده گفت طلاق استی. او در پنج سال اخیر هیچ گونه کمکی با من نکرده است."

باورهای خرافاتی در جامعه سنتی و محافظه کار افغانستان معمول است، به ویژه در روستاها و مناطق دوردست آن. مثلاً، نشستن زاغ بر بام کسی یا روفتن خانه در شب از نشانه های بدشگونی به شمار می رود.

با این حال، برخی از این سنتها می توانند تأثیرات جدی روی زنده گی زنان بگذارند. به عنوان مثال، به سوی دختران نامزد یا زنان تازه عروسی شده به گمان قاصدان بالقوه خوشبختی یا بدبختی دیده می شود و گاهی اوقات عواقب بدبختی های مبنی بر گمان، ممکن است چندین دهه طول بکشند.

دلجان، خانم ۶۱ ساله از ولایت وردک تا حال بخاطری اتفاقی که در زمان تازه عروسی اش افتاده بود از سوی اقارب اش طرد می شود.

او می گوید: « در همان سالی که من عروسی کردم اتفاقاً مصیبتی سراغ باغ سیب خسرم آمد و تمام حاصلات آن پوسیدند. از همان سال به بعد خانواده من را بدقدم لقب دادند و به حدی توهین و تحقیر شدم که حتا از گفتن آن عاجزم.»

دلجان، قادر به خواندن و نوشتن نیست، اما با آن هم تردیدی در رد چنین باورهای خرافاتی ندارد.

او در خاتمه گفت: « در حقیقت هرآنچه از جانب خداوند در تقدیر آدم نوشته شده باشد، همان می شود. عقیده بر این که یک نفر خوشبختی می آورد و دیگری بدبختی کاملاً نادرست است.»

در همین حال، کارشناسان می گویند که این گونه باورها به واسطه جهل و نادانی دست به دست می شوند و بسی اوقات منجر به شکنجه جسمی و روحی می شوند.

زیبا حیدری، رییس حقوق زنان در دفتر ساحوی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان می گوید: « باورهای خرافاتی نوع دیگری از خشونت علیه زنان افغان است که می تواند زنده گی زیادی را تباہ کند. بی سوادی زنان و همچنان عدم آگاهی آنها از حقوق شان باعث می شود تا آنان این خرافات را به راحتی بپذیرند. »

خانم حیدری گفت که کمیسیون حقوق بشر افغانستان کارگاه های آموزشی متعددی را برای زنان ایجاد کرده است، اما یک مشکل عمده ترس از حملات تروریستی است.

وی در ادامه گفت: « ما به دلیل نبود امنیت به ساحات دوردست رفته نمی توانیم و مردان نیز به همین دلیل برای زنان شان اجازه بیرون شدن از خانه را نمی دهند. به همین دلیل شماری زیادی از دختران از نعمت تحصیل محروم مانده اند.»

خانم حیدری می گوید که حکومت به دلیل ناکامی اش در طرح یک پلان منسجم برای بهبود زنده گی زنان، بیشتر مقصر است، اما وی همچنان علاوه کرد که افراد نیز باید در راستای برابری جنسیتی سعی و تلاش به خرج دهند.

« زنان باید نجات شان از این وضعیت مبارزه کنند، در غیر آن مسوولیت بعدی به دوش خودشان خواهد بود.»

خبرنگار آی دلیو پی آر برای بحث بیشتر در این مورد نزد برخی مقامات وزارت امور زنان رفت، ولی آنان از ارایه نظر در این زمینه خودداری کردند.

فرزانه صافی، رییس بخش حقوقی وزارت امور زنان فقط گفت که خرافات نه یک مسله حقوقی است و نه قضایی.

وی در گفت وگویی با آی دلیو پی آر افزود: « در وزارت امور زنان بحثی روی این مشکل صورت نگرفته است و ما زیاد در مورد آن نمی دانیم.»

در همین حال، جامعه شناسان می گویند که خرافات ریشه در تجارب تمام انسانها دارد، ولی در جوامع رو به انکشاف بیشتر دیده می شود. وقتی دانش نباشد مردم رویدادها را به اساس باورهای خرافاتی شان تفسیر می کنند.

بربالی فطرت، استاد علوم اجتماعی در دانشگاه کابل می گوید که باورهای نامعقول درحقیقت سرپوش گذاشتن بالای ناتوانایی ها خطاها و همچنان تسکین روانی دربرابر نا ملایقات زنده گی پنداشته میشود .

وی گفت « این عقیده در کشورهای انکشاف یافته رو به کاهش است، اما در اکثر جوامع عقب مانده مردم تا هنوز به مفکوره های چون: بخت نیک، بخت بد، بد چشمی و نشانه های بدشگونی، عقیده دارند. آنها اتفاقات و حوادثی که هیچ ارتباط منطقی و عقلانی با هم ندارند را نظر به باورهای خرافاتی شان تعبیر می کنند، نه به اساس علت و معلول.»

آقای فطرت می پذیرد که زنان افغان بیشتر در برابر این مشکل آسیب پذیر اند.

«زنان از هردونگاه اقتصادی و سیاسی در کنترل مردان اند و سطح دانش و آگاهی آنان نیز پایین و غیر معیاری است. از سوی دیگر، زنان معلومات کمی در باره حقوق شان دارند، بنابراین ناگزیر می شوند پیامد اتفاقاتی که اصلا مربوط شان نمی شوند را تقبیر گفته بپذیرند.»

علمای دین نیز به این باور اند که باورهای خرافی در تناقض با عقیده اسلامی قرار دارد.

داعی الحق، معاون وزیر حج و اوقاف می گوید که خرافات اساسی در دین ندارد و کاملا نادرست است. تقبیر یا سرنوشت در اسلام وجود دارد و آن هم از جانب خداوند زمانیکه یک فرد در ماه چهارم انکشاف اش در بطن مادر می باشد تعیین می شود. ما به علمای دین و امامان مساجد دستور داده ایم که در خطبه های شان مردم را در این مورد آگاهی دهند.

در همین حال، شاهدان می گویند که گرایش ها در حال تغییر اند، به ویژه در میان افراد با دانش.

نرگس که 30 سال عمر دارد می گوید پس از وقوع حادثه ی که پیش از عروسی اش اتفاق افتاده بود می هراسید که نامزدی اش به اتهام بد قدم بودن فسخ نشود

وی گفت «هنگامی که خانواده نامزد از کابل جهت اشتراک در عروسی به سوی کندز می آمدند در مسیر شاهراه حادثه کردند. در این حادثه ترافیکی یک کودک چهار ساله جان باخت و بسیاری دیگر زخمی شدند. وقتی اقاریم که جهت اشتراک در عروسی به خانه ای ما جمع شده بودند در باره حادثه شنیدند، شروع کردند به انتقاد کردن بالای من. شنیدم که برخی از آنها می گفتند، عروس بد قدم است، آینده خسرانش با او چه خواهد شد؟ می ترسیدم که مبادا خانواده نامزد نیز چنین فکر کنند و نامزدی من با پسر شان را فسخ کنند، اما وقتی رسیدند توجهی به این حرف های خرافاتی نکردند، به خاطریکه آنها مردمان با دانشی هستند.»

Location: افغانستان

Topic: Women's rights

Focus: Promoting Human Rights and Good Governance in Afghanistan

Source URL: <https://iwpr.net/da/global-voices/%D8%AE%D8%B1%D8%A7%D9%81%D8%A7%D8%AA-%DA%86%DA%AF%D9%88%D9%86%D9%87-%D8%A8%D8%A7%D9%84%D8%A7%DB%8C-%D8%B2%D9%86%D8%AF%DA%AF%DB%8C-%D8%B2%D9%86%D8%A7%D9%86-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86-%D9%81%D8%B1%D9%85%D8%A7%D9%86%D8%B1%D9%88%D8%A7%DB%8C%DB%8C>